

Forfatter: Andersen, H. C.

Titel: Udrag fra I Sverrig

Citation: Andersen, H. C.: "I Sverrig", i Andersen, H. C.: *I Sverrig*, udg. af Mogens Brøndsted , Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 148. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: <https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hcaisverrigval-shoot-idm140454473121040/facsimile.pdf> (tilgået 02. maj 2024)

Anvendt udgave: I Sverrig

træ strør sine blade over det brægende lam, mens den smilende møddil står rig på erindringer.

Den fattiges eneste rigdom er altså den folkelige kunst, som endog kan frembringe sjældne blomster, utilgængelige for de lærde – det gælder om at være tilfreds hermed. Det er netop hvad *Marionetspilleren* (IX) er, en omrejsende dansk artist som forfatteren foregiver at træffe på kanaldamperen. Også han har haft sine storhedsdømme, et begær efter at blive rigtig teaterdirektør, indtil engang en polyteknisk kandidat belærte ham gennem at gøre alle marionetterne levende; de holdt da et sådant postyr at den arme direktør hurtigst muligt ønskede dem til dukker igen. Nu rejser de villigt med ham landet rundt og i udlandet med, hans publikum er internationalt: ukonfirmerede og ufordærvede børn. Man har for længe set det selvironiske og selvbekendende i fortællingen, som er det personligste indslag i rejsebogen og siden blev optaget blandt eventyrene. Eksperimentet henlægges til Slagelse, skolebølleriens by, og foretages af en elektromagnetisør, ligesom Ørsted havde henvist ham fra teaterflaskerne til eventyrets domene og sandsig åbnet hans øjne for naturens egne underverker. Men historien er afstemt efter gennemgangstemæt. De uregelmæssige skuespillere tager livet af deres direktør – da han fortryder sit ubesindige ønske, overlever han. Og teaterstykker der forekødes, holder sig på marionetscenen. Udflugt: teaterdigteren forgår, men eventyrdigteren består. Og den han kan takke for sin indsigt, er ikke blot fysiker, men budbringer for en naturreligion, antydet ved det standende billede herpå, solstrålen – der får hans skinnende ansigt til at ligne de evigunge guder. Den jævne gøgler begriber ikke alt i hans forkyndelse, men drager samme konsekvens af den som Andersen af Ørsted, nemlig at menneskeånden rækker ud over døden. I hvert fald føler han nu lykke ved sin beskedne kunst – og gør lykke, også i Sverige!

Det er en befriende løsning efter de høje ambitioner. Således kan kanalarten munde ud i *Slynggaardene* (X), der åbne frie hav med de tusind småøens muligheder. Efter kanalernes kunstige løst og hurdler sænker fartyget sig ned på det jævne plan og slipper ud af snævringerne. Det modsvarer kunstens evne til at bevare og